

РЕШЕНИЕ

№ 180

гр. Варна, 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Диана В. Джембазова

Членове: Росица Сл. Станчева
Юлия Р. Бажлекова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Диана В. Джембазова Въззивно гражданско
дело № 20233000500287 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по въззивна жалба, подадена от
„Електроразпределение Север“ АД – Варна срещу решение № 412/1.04.2023 г.
по гр.д.№ 2324/2022 г. на Окръжен съд – Варна, с което е прието за
установено, че дружеството не притежава сервитутно право по чл.64 от ЗЕ
върху описания в диспозитива на решението недвижим имот. Оплакванията
са за неправилност поради нарушение на закона, с молба за отмяна и за
отхвърляне на предявения иск.

В подаден писмен отговор пълномощникът на Т. К. Т. оспорва
въззивната жалба и изразява становище за правилност на решението.

Въззивната жалба е подадена в срок и от надлежна страна и е
процесуално допустима. След като прецени доказателствата по делото –
поотделно и в тяхната съкупност, Варненският апелативен съд приема за
установено следното:

Предявен е иск от Т. К. Т. от гр.Варна против „Електроразпределение
Север“ АД, ЕИК 104518621, с правно основание чл.124 ал.1 ГПК за приемане

на установено в отношенията между страните, че ответникът не притежава сервитутно право по чл.64 и сл. от ЗЕ върху описания в исковата молба имот, учредено с нотариален акт № 199/08.11.2017 г., том IV, рег. № 8585, дело №732/2017 г. на нотариус Александър Ганчев, № 194 в регистъра на НК, с район на действие ВРС. Ищецът обосновава правния интерес от водене на производството с оглед необходимостта вписаното учредяване на сервитута, да бъде заличено от регистрите на СВ - Варна, на основание чл.90 ал.2 от ЗКИР.

Ответникът оспорва наличието на основания за отпадане на сервитутното право, което е учредено валидно с цитирания нотариален акт и не е погасено, тъй като не са изминали 5 години от учредяването му.

Не се спори между страните, установява се от приложените писмени доказателства, че ищецът е собственик на имот с ид.10135.2575.430 по КК, придобит с нотариален акт за дарение № 38/28.01.2019 г., том I, рег.№ 11 41, дело №27/2019г. на нотариус Даниела Върлева, № 480 в регистъра на НК, с район на действие ВРС. Ответникът е оператор на електроразпределителна мрежа по смисъла на §1, т.346, б."а" от ДР на Закона за енергетиката. С нотариален акт № 199/08.11.2017 г., том IV, рег. № 8585, дело №732/2017г. на нотариус Александър Ганчев, № 194 в регистъра на НК, с район на действие ВРС, в полза на ответника е бил „учреден“ сервитут по чл.64 от ЗЕ върху имот с ид. 10135.2575.430 по КК.

В с.з. на 02.03.2023 г. първоинстанционният съд е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че към момента на издаване на разрешение за ползване - 22.02.2019 г. и към настоящия момент, кабелите над имота на ищеца са изместени и че ответното дружество няма съоръжения над ПИ 10135.2575.430.

По предявения отрицателен установителен иск с правно основание чл.124 ал.1 от ГПК, ищецът претендира отричане на сервитут по смисъла на чл.64 от ЗЕ, като твърди наличие на право на собственост върху процесния имот, упражняването на всички правомощия от което в пълен обем е смутено чрез наличие на сервитут в полза на ответното енергийно дружество. Тези твърдения обосновават правния интерес от предявяване на иска и доказват наличието на материално-правната легитимация на ищеца.

От разпоредбите на чл.64, ал.2, т.1 ЗЕ и чл.288, т.1 ЗЕС следва извод за

съществуването на специфични вещни права, свързани с осъществяване на определена общественно значима дейност. С оглед на това, законодателят е предвидил възможността за учредяване на ограничено вещно право на специфично ползване на чужд недвижим имот, наречено сервитутно право. Сервитутите по чл.64 от ЗЕ съществуват „в полза на енергийните предприятия”, а не „обслужват” ползването на господстващ имот, което ги различава от сервитутите в класическия смисъл на понятието. Съгласно чл.64, ал.1 ЗЕ „При разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект възникват сервитути”, следователно - сервитутите по чл.64 от ЗЕ „възникват” по силата на закона, а не се учредяват с подписване на договор и възникват по отношение на всички засегнати имоти.

Поради това дори да е съставен нотариален акт за сервитутното право, същият само го „констатира“, без да го „учредява“. Съставеният нотариален акт между праводателите на ищеца и ответното дружество не е правопораждащият факт за възникване на сервитутното право, а само констатира съществуването на законов сервитут, възникнал за ответното дружество по силата на чл.64 от ЗЕ, т.е. *ex lege*. В този случай, въпросът за начина на прекратяване на сервитута, следва да се извлече от специалните разпоредби, касаещи конкретните видове сервитутни права. Изхождайки от природата на възникналия сервитут, учредените сервитутни права по силата на закона, следва да прекратяват съществуването си отново *ex lege* - с отпадане на предпоставките за възникването им. Това е така, тъй като отпадането на нуждата от съществуването на сервитута е равнозначно на отпадане на основанието за неговото учредяване. Доколкото за възникване на законовия сервитут не е необходим административен орган, единственият възможен и логически обоснован ред за отпадане на сервитутното право по чл.64 от ЗЕ с отпадане на нуждата от съществуването му, е прекратяване на сервитута по силата на самия закон /отново *ex lege*/, с отпадане на предпоставките за възникването му.

Съдът намира, че с изместването на съоръженията на ответника:

- 1.Кабелна линия Средно напрежение /20kV/ от Трафопост ТП 527, захранен от извод „Манастирски рид" по уличната регулация на ул. „Черно море" до съществуващия стоманорешетъчен стълб (СРС), находящ се пред поземлен

имот с идентификатор 10135.2575.1345 и 2.Кабелна линия Ниско напрежение от Трафопост ТП 527 до съществуващия стоманорешетъчен стълб (СРС) до поземлен имот с идентификатор 10135.2575.431, е отпаднала както необходимостта от обслужване на посочената кабелна линия, така и сервитутното право, учредено за нейното обслужване, възникнало върху част от имот с ид. 10135.2575.430 по КК, с дължина на трасето 14.96 м. и размер на сервитутната зона от 31.41 кв.м.

По делото е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че към датата на издаденото разрешение за ползване - 22.02.2019 г. и към настоящия момент, кабелите над имота на ищеца са изместени и че ответното дружество няма съоръжения над него. За изместване на тези съоръжения е било предвидено различно трасе за изграждане на нова кабелна линия, съставен и одобрен е бил нов ПУП, в който са били предвидени новите сервитутни зони. След влизане в сила на този ПУП и след заплащане на необходимите обезщетения, в полза на ответника са възникнали нови сервитутни права над други имоти в обхвата на новото трасе на кабелната линия. Въз основа на разрешение за строеж е осъществено изместването на кабелните линии, засягащи имота на ищеца, като същите са поставени над други имоти, съгласно новото трасе.

Следователно, с оглед променените предвиждания на ПУП по отношение на трасето за преминаване на кабелните линии на ответника, е налице отпадане на предпоставката за възникване на сервитутното право на ответника над имота на ищеца по чл.64 ал.4 т.1 от ЗЕ. С отпадане на предпоставките за възникването на законовия сервитут, сервитутното право на ответника по отношение на имота на ищеца е погасено, поради отпадане на обществен интерес и нуждата от съществуването му. Отрицателният установителен иск за отричане на сервитутното право на ответника е основателен и следва да бъде уважен, а обжалваното решение – като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Предвид изхода на спора и на основание чл.78 ал.1 от ГПК, в полза на ищеца следва да се присъдят разноски за настоящата инстанция в размер на 600.00 лева – адвокатско възнаграждение, съобразно преудставения договор за правна помощ и съдействие.

По изложените съображения, Варненският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 412/1.04.2023 г. по гр.д.№ 2324/2022 г. на
Окръжен съд – Варна.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Север“ АД, ЕИК 104518621, със
седалище и адрес на управление: град Варна 9009, бул. „Владислав
Варненчик“ № 258, „Варна Тауърс“-Е, представлявано от членовете на
управителния съвет А.К., Х.Х. и Р.Л., ДА ЗАПЛАТИ на Т. К. Т., ЕГН
***** с адрес гр. Варна кв. Виница ул. "Морски звуци" № *, сумата от
600 лв. /шестстотин лева/ - разноски по делото, на основание чл. 78 ал. 1 от
ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС на РБ в едномесечен срок
от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____